

Deltagere:

Bjørn Aaris-Sørensen (NST)

Gudmund Nielsen (DN)

Jørgen Jacobsen (DOF)

Michael Holst (Friluftsrådet)

Ejvind Hartmund (Danmarks Sportsfiskerforbund)

Jes Hansen (Fiskeringen)

Arresø Sejlklub

Preben Birch (NOLA)

Troels Duhn (KFUM-spejderne Arresøcentret)

Louise Aggebo (Dansk Kano- og Kajakforbund)

Per Krogh (Danmarks Jægerforbund)

Kamilla Bradt Ryding (Dansk Sejlunion) plus assistent

Lars Christensen (Frederiksværk Ro- og Kajakklub)

Walter Brüsck (Arresøgruppen)

Jacob Lausen (Halsnæs Kommune)

Stine Kjær Petersen (Gribskov Kommune) plus Vo (elev)

Jeff Rasmussen (Hillerød Kommune)

Søren Berg (DTU Aqua)

Hans Garde (Naturcenter Auderød Havn)

Jette Haugaard (Foreningen for Å-gabets Bevarelse)

Fraværende:

Jens Bjerregaard Christensen (NST)

Michael Hastrup (Miljøstyrelsen)

Kirsten Seestern Christoffersen (KU ferskv. Lab.)

Søbrugerrådsmøde for Arresø d. 16. marts 2023

Udkast til referat

- Velkomst
- Godkendelse af referat fra sidste møde

Referatet blev godkendt.

- Bordet rundt

DN: Forurening af Arresø er et bekymringspunkt. Orienterede om separatkloakering i Ramløse og lokalplan for Søkrogen.

DOF: Fugletårn i Nørremosen ønskes op igen. Observationer på søen af fugle fylder naturligvis. Havørn i gang igen i Auderød Skov. Bekymringer om at lejren skal omdannes til lejligheder. Er optaget af den kajakaktivitet der kan komme som følge af f.eks. udvidelse af Ramløse Havn. Især stor skallesluger er sårbar når aktiviteterne på søen om vinteren øges.

Friluftsrådet: fraværende

Danmarks Sportsfiskerforbund: Ønsker oplysninger om fangst i Arresø fra lystfiskerne. En landsdækkende undersøgelse om dette er under opsejling fra bl.a. DTU Aqua. En følgegruppe er nedsat. Det er nok vanskeligt at få fiskerne til at indberette?

Fiskeringen: fraværende

Arresø Sejlklub: Peter Andersen har overtaget fra Steffen. Har brugt meget tid på en ny lokalplan for Ramløse Havn. Høringen er blevet skubbet til sidst på sommeren. En udvidelse i søen af havnen kommer ikke til at ske. Bådene skal snart i vandet. Ungdomsafdelingen går godt. Brofag og grusveje bliver vedligeholdt. Forventer ikke øget trafik på søen det kommende år. 90 medlemmer og ca. 50 både.

Nordsjællands Landboforening: Fortalte at lodsejere med risiko for "vandproblemer" har fokus på flodemålet for Arresø.

KFUM-spejderne Arresøcentret: Arbejder fortsat på en aftale med en lodsejer om adgangsvej til Naturstyrelsens bro.

Dansk Kano- og Kajakforbund: Har etableret "De Blå Ambassadører", som skal koordinere aktiviteter til søs. Et samarbejde mellem tre forbund.

Danmarks Jægerforbund: fraværende

Dansk Sejlunion: Fortalte ligeledes om samarbejdet omkring "De Blå Ambassadører".

Frederiksværk Ro- og Kajakklub: fraværende

Arresøgruppen, grundejerforeningerne omkring søen:

Arresøgruppen havde forud for søbrugerrådsmødet afholdt møde i gruppen, og har på den baggrund fremsendt nedenstående bemærkninger til orientering og drøftelse. Kommentarer fra mødet er skrevet med rød skrift under punkterne:

16.03.2023 Walter Brüsck

Ved Teams mødet d. 13. marts 2023 besluttede Arresøgruppen følgende punkter til fremlæggelse på Søbrugerrådsmødet d. 16 marts 2023.

Kloakering:

Det skal sikres, at der ikke fremover sker overløb ved skybrudshændelser – Arresø er i en dårlig tilstand, men den skal ikke forværres ved at urensset spildevand ledes ud i søen. Hvad gør kommunerne?

Kommunerne er opmærksomme på problemet og arbejder for at nedbringe risikoen for overløb.

Mink:

Minken spreder sig stadig. Hvor der er mulighed laver minken reder, både under bolværker, stensætninger og i joller med hulrum. Mange fælder er afprøvet men uden held. Har Naturstyrelsen en plan eller ny metoder for at stoppe udbredelsen.

Naturstyrelsen har et netværk af frivillige, som hjælper med bekæmpelsen af mink. Det er skovfoged Jan Erik Løvgren, der koordinerer indsatsen med de frivillige på Naturstyrelsens arealer i Nordsjælland.

Shelteren i søen:

Den har været booket 47 gange, men tilsyneladende ved mange ikke, at man skal bruge en båd for at komme de 2-300 meter ud i søen. Det lader til, at det er mågerne som har mest gavn af shelteren, da den er et overskidt tilholdssted for disse.

Ved Kommunen om shelteren reelt bliver benyttet til overnatninger? Hvem har ansvaret for rengøring og oprydning?

Kommunen har kun fået positive tilbagemeldinger omkring brugen af søshelteret i Arresø. Shelteret hjemtages hver vinter og bliver bl.a. rengjort.

Klimaændringer, flodemål mm:

Klimaændringer og anlægsarbejder i Frederiksværk betyder, at det er svært at opretholde en konstant vandstand (flodemål) i søen. Hidtil praksis har været, at fylde søen op om vinteren og så lukke for afstrømningen ved Arresødal. Imidlertid har bådelaug og havne oplevet, at vandstanden i sommerhalvåret har været meget lav (fordampningen er stor). Men også at der ved skybrud har været oversvømmelser af de lavest liggende områder langs søbredden til gene for sommerhusejerne.

De varierede og især tørre perioder betyder, at f.eks. rørdrum ikke findes i rørskoven, hvor både ræve og mink i tørre periode er på æggejagt. Hvilke planer har Naturstyrelsen for at imødegå disse menneskeskabte forhold som anlægsarbejderne i Frederiksværk og de ændrede klimaforhold med meget våde vintre og tørre somre.

Er anlægsarbejderne afsluttet eller kan vi forvente flere forstyrrelser i 2023?

Naturstyrelsen fortalte på mødet, at flodemålet for Arresø forsøges holdt hele året. Særligt de lange perioder med sol og tørvejr om sommeren giver problemer da fordampningen er så stor, at flodemålet er svært at holde. Den lave vandstand der kan opstå om sommeren gør, at bredzonen udtørres med fare for tilgroning af træopvækst og til gene for fuglelivet som trives i en mere fugtig rørskov.

I visse områder langs søen er der risiko for oversvømmelser ved høj vandstand i søen. Oversvømmelsesrisikoen skyldes for lave digekoter. Grundejerforeningerne arbejder på at udbedre digerne.

Arbejderne i forbindelse med "Stålsat By" i Frederiksværk har været nævnt som en årsag til forhøjet vandstand i søen. Naturstyrelsen kan ikke udelukke dette, men kan konstatere, at vandstanden i søen under arbejdet ikke har været højere end den har været ved normale årstidsvariationer.

Næste fase af "Stålsat By" forventes at starte op i løbet af foråret 2023.03.21

Bredpleje:

Har Naturstyrelsen mulighed for at forbedre plejetiltag i bredzone så både fugleliv og mennesker tilgodeses. F.eks. ved at der laves en plan for, hvornår dele af rørskoven slås for at fjerne uønsket trævækst, og at man til stadighed har 5 år gammel rørskov.

Er der mulighed for at bortskaffe det slåede materiale fremfor knusning?

Under dette punkt kan også nævnes at man f.eks. ved Ryengen kan flytte digerne længere ind mod land og på den måde retablere vådområder langs søen, hvilket er i overensstemmelse med målsætningen om at genoprette vådområder hvortil der kan søges midler. Her kræves dog at ejerne er villige til at deltage.

Naturstyrelsen plejer bredzonen til Arresø. Det gøres under hensyntagen til særligt Natura2000 herunder fuglelivet og naturtyper.

Biomanipulation herunder zebamuslinger:

Tilsyneladende er der ikke mulighed for at den invasive zebamusling kan brede sig i søen pga. af bundforhold og manglende steder hvor muslingen kan vokse. Søen har stadig dårlig sigtbarhed i vandet, og det kommer vi nok til at leve med. Også selvom PO₄ tilførslen er nedbragt i tilløbene til søen.

Der er bundet store PO₄ mængder i sediment, og det dybt fra kommende grundvande indeholder PO₄ som stammer fra den marine sediment under og ved søen.

Miljøstyrelsen som står for bl.a. overvågning af natur og vandkvalitet var desværre fraværende på dagens møde, men vi håber at kunne få en opdatering vedr. ovenstående på næste møde.

Sejlads med kajaker:

Mange bruge i dag både kano og kajaker i søen, hvilket er en god ting. Men af hensyn til fuglene i rørskoven skal man holde afstand til bredden og om vinteren skal man ikke forstyrre trækfugle og skalleslugerne som ofte ses i store flokke.

Det blev drøftet på mødet, om skiltningen ved eksempelvis Ramløse Havn, Ågabet og Auderød Havn kan gøres bedre i forhold til overholdelse af den markerede zoner i søen af hensyn til fuglelivet. Naturstyrelsen vil se på muligheden.

Stier mm:

Arresøgruppen mener, at adgangsforholdene til søen skal forbedres løbende både med stier, men også med en eller flere fugleplatforme, hvorfra dyrelivet kan iagttages uden at forstyrre det.

Der er pt planer og tilladelser til at opføre en platform ved Køgehusgaards bådelaugs havn, men opførelsen er påklaget, og derfor afventer de pågældende grundejerforeninger og bådelaug et afgørelse.

Afgørelsen fra Klagenævnet afventes.

Perflourerede stoffer som PFOS og PFASgruppen.

Arresøgruppen imødeser med spænding, hvilke målinger der er foretaget i søen. Der er i dag anbefalinger om ikke at spise fisk fra ca. 8 søer i Danmark med fund af PFOS, f.eks. Furesøen.

Da der er mindst to brandøvelsespladser ved søen som afvandes til denne via grøfter, og da der tilføres mindre mængder PFOS via rensed spildevand, er der desværre grund til at tro, at der også bør være anbefalinger om ikke at anvende fisk fra søen fra Sundhedsstyrelsen.

Erhvervs fiskeriet i søen er stoppet, og vi går ud fra at der ikke er planer om at genoptage dette.

Oplysninger om prøvetagning i Arresø og i fisk fra Arresø er ukendte. Det er Regionerne, der står for prøvetagning i DK.

Halsnæs Kommune: Renovering af Mølledammen går i gang til foråret.

Arrenæsfredningen afventer videre behandling i fredningsnævnet. Auderødlejrens udvikling følges nært. Opførelse af ca. 270 ferielejligheder er på tegnebrættet. Ønske om genopførelse af fugletårn i Nørremosen (og evt. på Hovgårds Pynt). Naturstyrelsen meddeler, at der ikke kan findes finansiering til dette, og kommunen foreslår derfor, at Nationalparken måske kan være med til at finansiere? Kommunen sender forespørgsel til nationalparken.

Gribskov Kommune: Ramløse Havn lokalplan er sat på pause. En klage over bæveraktivitet i Ramløse Å er under behandling. Odderpassage under Pølebro bliver

drøftet med Hillerød Kommune (der er fotograferet en odder under Vejenbrovej i Fredensborg Kommune).

Hillerød Kommune: Odderpassagen under Pølebro er udsprunget fra nationalparkens undersøgelse af mulige vejspærringer for oddere efter det er dokumenteret at der igen er oddere i Nordsjælland. Der er ikke truffet beslutning om separatkloakering i Hillerød. Det er meget dyrt at separatkloakere. I spildevandsplanen indarbejdes problemer med overløb i forhold til Vandområdeplanen. VP3 er forsinket. Med udbygning af Solrødgård rensningsanlægget sænkes fosforudledningen selvom der kommer større vandudledning. Det skyldes skærpede krav til udledningen.

KU, Ferskvandsbiologisk laboratorium: Fraværende.

Miljøstyrelsen: Fraværende.

DTU Aqua: Fraværende

Naturcenter Auderød Havn: Fraværende

Foreningen til Å-gabets Bevarelse: Foreningen er åben for alle. Har fået kontrakt for området ved fiskerlejet på 15 år og vil lave oplevelser og formidling for besøgende. Et oplevelsescenter for både turister og lokalbefolkning. Der er rejst penge til bedre sanitære forhold på stedet. Foreningen har indgået aftale med rejsebureauet Arctic Friend som drifter området.

▪ **Naturstyrelsen orienterede om:**

- Flodemålet i Arresø (se punkt ovenfor).
- Naturpleje i bredzonen foretages efter en turnus, hvor rørskoven forsøges friholdt for træopvækst (se punkt ovenfor).
- Arrenæsfredningen (se punkt ovenfor)
- Skarvtælling – skarvbestanden i Arresø er ved sidste tælling status Quo. På landsplan er bestanden gået tilbage med ca. 4 %.
- Naturstyrelsen orienterede om hævdsager, stisager og sager om ulovlig træfældning på Naturstyrelsens arealer langs Arresø.
- Naturstyrelsen fortalte, at der har været indbrud i bådehuset på Auderød Havn. Der efterfølgende blevet opsat alarm.

▪ **Eventuelt**

Der blev spurgt til bæverne i Nordsjælland. Naturstyrelsen skønner, at bestanden nu tæller 60-70 dyr og at bestanden trives. Der er observeret bæver i Søborg kanalsystem. Bestandstælling foretages ikke mere.

▪ **Dato for kommende møde:**

Torsdag d. 22. februar 2024